

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN"
    "http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">

<HTML>
<HEAD>
  <TITLE>Podział obszaru roboczego na regiony</TITLE>
  <META http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=windows-1250">
  <STYLE type="text/css">

#lewa {
  position: absolute;
  width: 100px;
  height: 100px;
  top: 275px;
  left: 40px;

  border: solid;
  border-width: medium;
  border-color: rgb(128,128,128);
  background: rgb(239,220,228);
}

#prawa {
  position: absolute;
  width: 100px;
  height: 100px;
  top: 230px;
  left: 420px;
  border: solid;
  border-width: medium;
  border-color: rgb(59,66,215);
  background: rgb(221,231,220);
}

</STYLE>

</HEAD>

<BODY>
  <DIV id="lewa"> lewa strona </DIV>
  <DIV id="prawa"> prawa strona </DIV>
</BODY>
</HTML>
```

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN"
"http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">
```

```
<HTML>
```

```
<HEAD>
```

```
<TITLE>Podział obszaru roboczego na regiony</TITLE>
```

```
<META http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=windows-1250">
```

```
<STYLE type="text/css">
```

```
#lewa {
    position: absolute;
    width: 100px;
    height: 100px;
    top: 0px;
    left: 0px;
    bottom: 100px;
    right: 100px;

    border: solid;
    border-width: medium;
    border-color: rgb(128,128,128);

    background: rgb(239,220,228);
}
```

```
#prawa {
    position: absolute;
    width: 400px;
    height: auto;
    top: 0px;
    left: 120px;
    bottom: auto;
    right: 520px;

    border: solid;
    border-width: medium;
    border-color: rgb(59,66,215);

    background: rgb(221,231,220);
}
```

```
</STYLE>
```

```
</HEAD>
```

```
<BODY>
```

```
<DIV id="lewa"> lewa strona </DIV>
```

```
<DIV id="prawa">
```

```
<H1>Jan Brzechwa</H1>
```

<H2>Chrząszcz</H2>

<PRE>

W Szcebrzeszynie chrząszcz brzmi w trzcinie
I Szcebrzeszyn z tego słynie.

Wół go pyta: "Panie chrząszcze,
Po co pan tak brzęczy w gąszczu?"

"Jak to - po co? To jest praca,
Każda praca się opłaca."

"A cóż za to pan dostaje?"
"Też pytanie! Wszystkie gaje,

Wszystkie trzciny po wsze czasy,
Łąki, pola oraz lasy,

Nawet rzeczki, nawet zdroje,
Wszystko to jest właśnie moje!"

Wół pomyślał: "Znakomicie,
Też rozpocznę takie życie."

Wrócił do dom i wesoło
Zaczął brzęczeć pod stodołą

Po wolem, tęgim basem.
A tu Maciek szedł tymczasem.

Jak nie wrzaśnie: "Cóż to znaczy?
Czemu to się wół proźniaczy?!"

"Jak to? Czyż ja nic nie robię?
Przecież właśnie brzęczę sobie!"

"Ja ci tu pobrzęcę, wole,
Dosyć tego! Jazda w pole!"

I dał taką mu robotę,
Że się wół oblewał potem.

Po robocie pobiegł w gąszcze.
"Już ja to na chrząszcze pomszczę!"

Lecz nie zastał chrząszcza w trzcinie,
Bo chrząszcz właśnie brzęczał w Pszczyźnie.

</PRE> </DIV> </BODY> </HTML>

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN"
    "http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">
```

```
<HTML>
```

```
<HEAD>
```

```
<TITLE>Podział obszaru roboczego na regiony</TITLE>
```

```
<META http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=windows-1250">
```

```
<STYLE type="text/css">
```

```
    BODY {text-align:center;}
```

```
    #lewa {
```

```
        position: relative;
```

```
        width: 100px;
```

```
        height: 100px;
```

```
        top: 0px;
```

```
        left: 0px;
```

```
        border: solid;
```

```
        border-width: medium;
```

```
        border-color: rgb(128,128,128);
```

```
        background: rgb(239,220,228);
```

```
    }
```

```
    #prawa {
```

```
        position: relative;
```

```
        width: 100px;
```

```
        height: 100px;
```

```
        top: 200px;
```

```
        left: -100px;
```

```
        border: solid;
```

```
        border-width: medium;
```

```
        border-color: rgb(128,128,128);
```

```
        background: rgb(239,220,228);
```

```
    }
```

```
</STYLE>
```

```
</HEAD>
```

```
<BODY>
```

```
<DIV id="lewa"> lewa strona </DIV>
```

```
<DIV id="prawa">prawa strona</DIV>
```

```
</BODY>
```

```
</HTML>
```

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN"
    "http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">
<HTML>
<HEAD>
<TITLE>Dokumentacja</TITLE>
<META http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=windows-1250">
<STYLE type="text/css">
    BODY {
        background: url(tlo.jpg) no-repeat;
        background-position: 50% 50px;
        margin:0px;
        font-family: Verdana; font-style: normal; font-weight: normal; font-size: 10pt;
        text-align:center;
    }

    DIV#glowna {
        width: 400px;
        margin-top:100px;
    }

    DIV#a1 {
        position: relative;
        left: -50px;
        top: 0px;
        width: 100px;
    }

    DIV#a2 {
        position: relative;
        left: 150px;
        top: 100px;
        width: 100px;
    }

    DIV#a3 {
        position: relative;
        left: -100px;
        top: 80px;
        width: 100px;
    }

    DIV#a4 {
        position: relative;
        left: 80px;
        top: 120px;
        width: 100px;
    }

    IMG {border:none;}
```

```
</STYLE>
```

```
</HEAD>
```

```
<BODY>
```

```
<DIV id="glowna">
```

```
<DIV id="a1">
```

```
</DIV>
```

```
<DIV id="a2">
```

```
</DIV>
```

```
<DIV id="a3">
```

```
</DIV>
```

```
<DIV id="a4">
```

```
</DIV>
```

```
</DIV>
```

```
</BODY>
```

```
</HTML>
```

Zanim przystąpimy do kodowania

Przed rozpoczęciem pisania kodu HTML i CSS witryny należy ustalić główne założenia dotyczące serwisu. Zagadnieniami wymagającymi zdefiniowania są: docelowa grupa przeglądarek oraz szerokość układu witryny.

Przeglądarki internetowe dzielimy na trzy główne rodziny:

- pierwsza generacja: przeglądarki nie wspierające CSS,
- druga generacja: przeglądarki częściowo wspierające CSS,
- trzecia generacja: przeglądarki z pełnym wsparciem CSS.

Do pierwszej rodziny zaliczamy między innymi przeglądarki tekstowe oraz archaiczne wersje współczesnego oprogramowania, na przykład Internet Explorer 4.0 czy Netscape 4. Oprogramowanie to interpretuje wybiórczo kilka podstawowych atrybutów CSS.

Przeglądarki drugiej generacji, należą do nich na przykład Netscape 6 oraz Internet Explorer 5, interpretują dużą część CSS, jednak robią to w sposób na tyle niezgodny i niespójny, że przygotowywanie układu witryny w oparciu o style jest zadaniem trudnym.

Wreszcie najnowsza generacja przeglądarek, Internet Explorer 6, Opera 7, Firefox oraz Netscape 8, zawiera pełne wsparcie dla CSS różniąc się jedynie w szczegółach.

Witryna jest przygotowana z myślą o najnowszych wersjach przeglądarek, które posiadają pełne wsparcie dla CSS. Pozwala to na korzystanie ze wszystkich atrybutów CSS dotyczących warstw oraz pudełek.

Drugim ważnym zagadnieniem jest szerokość układu witryny. Powszechnie stosowanymi rozwiązaniami są:

- układ o stałej szerokości, niezależnej od szerokości okna przeglądarki,
- układ o szerokości zależnej od szerokości okna przeglądarki,
- układ o szerokości zależnej od szerokości okna przeglądarki posiadający minimalną szerokość.

Witryna posiada stałą szerokość wynoszącą 760 pikseli. Szerokość ta pozwala na pełne wyświetlenie witryny na monitorach o rozdzielczości od 800×600 wzwyż. Owe 40 pikseli marginesu jest zarezerwowane na pionowy pasek przewijania, który jest wyświetlany na podstronach zawierających więcej tekstu. W ten sposób na witrynie nigdy nie pojawia się poziomy pasek przewijania uznawany za błąd w układzie witryny.

W pierwszym kroku w kodzie HTML umieszczamy sekcję div, która będzie pojemnikiem na całą zawartość strony. Sekcji tej nadajemy style:

```
#strona {  
    margin    : auto;  
    border    : 1px solid black;  
    padding   : 0px;  
    width     : 758px;  
}
```

Dzięki czemu będzie ona wyśrodkowana na stronie (właściwość margin) oraz będzie posiadała zadaną szerokość. Szerokość całego elementu div wynosi 760 pikseli, z czego 758 jest przeznaczone na zawartość, a 2 na obramowanie.

Cała zawartość witryny będzie umieszczona wewnątrz głównego pojemnika div o identyfikatorze #strona.

Style zapisujemy w pliku style.css i dołączamy do kodu strony w następujący sposób:
`@import url(style.css);`

dzięki czemu staną się one niedostępne dla przeglądarek pierwszej generacji. W ten sposób stare przeglądarki (pierwszej generacji) wyświetlą wprawdzie nieatrakcyjną, ale za to czytelną witrynę.

Pierwsza z ilustracji przedstawia wygląd witryny zawierającej jedynie główne pudełko `div#strona` po modyfikacji koloru tła.

Pojemnik główny witryny dzielimy następnie na cztery podobszary: nagłówek, stopkę, lewą kolumnę oraz prawą kolumnę. Podział ten realizujemy umieszczając w głównym pojemniku cztery sekcje div, tak jak to przedstawiono na listingu 1.

```
<div id="strona">

  <div id="naglowek">
  </div>

  <div id="kolumnaLewa">
  </div>

  <div id="kolumnaPrawa">
  </div>

  <div id="stopka">
  </div>

</div>
```

Szerokości nagłówka i stopki odpowiadają szerokości głównego pojemnika i wynoszą 758 pikseli. Natomiast szerokości kolumn lewej i prawej mają tak ustalone wartości, by łącznie tworzyły blok o szerokości 758 pikseli. Kolumna lewa nie posiada obramowania, a jej szerokość wynosi 180 pikseli. Natomiast kolumna prawa posiada lewą jednopikselową krawędź, więc jej szerokość musi wynosić 577 pikseli. Tak by w sumie:
 $180 + 1 + 577 = 758$

Elementy div zawarte w głównym kontenerze przylegają ściśle do siebie nawzajem i do brzegów głównego pojemnika. Efekt ten osiągniemy za pomocą atrybutów margin, padding oraz border nadając im wartości:

```
margin : 0px;
border : none;
padding : 0px;
```


Szerokości elementów ustalamy oczywiście atrybutem width.

Kolumny lewą i prawą umieszczamy z lewej i z prawej strony za pomocą atrybutów float:

```
float : left;
```

```
float : right;
```

Natomiast stopkę przesuwamy pod spód kolumn lewej i prawej atrybutem clear:

```
clear : both;
```

Otrzymany układ, z zaznaczeniem poszczególnych fragmentów i ich szerokości jest przedstawiony na ilustracji 2. Na tym etapie pracy warto sprawdzić, czy otrzymana witryna wygląda zgodnie z oczekiwaniami we wszystkich przeglądarkach, na jakie jest opracowywana. W naszym przypadku są to cztery przeglądarki: Internet Explorer 6, Opera 7, FireFox oraz Netscape 8. Po stwierdzeniu, że witryna wygląda dobrze należy jeszcze dokonać sprawdzenia faktycznych rozmiarów sekcji div. W tym celu modyfikujemy kolor tła wszystkich sekcji div, a następnie dokonujemy pomiaru na przykład za pomocą programu Miarka.

Jakiegolwiek niedociągnięcia zbagatelizowane na tym poziomie (w szczególności choćby jednopikselowa różnica szerokości którejkolwiek z sekcji div) będą powodowały zamieszanie w kolejnych etapach pracy. Z tym, że im później, tym trudniej będzie odnaleźć błąd w kodzie HTML czy CSS.

Następnie kolumny lewą i prawą dzielimy na mniejsze obszary. Tym razem podział jest poziomy.

W kolumnie lewej umieszczamy dwie sekcje div: jedną przeznaczoną na ilustrację, drugą — na menu pionowe. Sekcje te otrzymają identyfikatory obrazOkładka oraz menuPion. Obie one mają szerokość 180 pikseli i ściśle przylegają do brzegów sekcji nadrzędnej (czyli div#kolumnaLewa).

Podobnie, w kolumnie prawej umieszczamy dwie sekcje div. Pierwsza z nich, div#menuPoziome, jest przeznaczona na menu, zaś druga, div#tresc — na zawartość strony. Sekcje te przylegają ściśle do sekcji nadrzędnej (czyli div#kolumnaPrawa) i obie mają szerokość 577 pikseli.

Otrzymamy kod HTML zawiera wszystkie elementy div, jakie będą stanowiły układ witryny.

Kod ten jest zawarty na listingu 2.

```
<div id="strona">
```

```
  <div id="naglowek">
```

```
  </div>
```

```
  <div id="kolumnaLewa">
```

```
    <div id="obrazOkładka">
```

```
    </div>
```

```
    <div id="menuPion">
```

```
    </div>
```

```
</div>
```

```
<div id="kolumnaPrawa">
```

```
  <div id="menuPoziome">
```

```
  </div>
```

```
  <div id="tresc">
```

```
  </div>
```

```
</div>
```

```
<div id="stopka">
```

```
</div>
```

```
</div>
```

Ponownie dokonujemy sprawdzenia wyglądu witryny oraz rozmiaru poszczególnych sekcji.

Kolejnym etapem tworzenia witryny jest przygotowanie menu poziomego i pionowego oraz ilustracji w lewym górnym rogu witryny. Ilustracja jest wstawiona zwykłym elementem `img`, zaś menu tworzymy w oparciu o listy wypunktowane `ul` i odpowiednie arkusze stylów.

Niezmiernie ważne jest, by otrzymane menu miało odpowiednią szerokość. Menu pionowe umieszczone w lewej kolumnie musi mieć szerokość 180 pikseli, natomiast menu poziome, umieszczone w kolumnie prawej ma szerokość 577 pikseli.

Najpierw przygotowujemy menu pionowe, a następnie menu poziome.

Dla ułatwienia, oba menu przygotowujemy na osobnej pustej stronie, zawierającej ewentualnie jedną sekcję `div`. Gdy menu jest gotowe i ma odpowiednią szerokość (wygląd i rozmiar sprawdzamy we wszystkich przeglądarkach!), wklejamy je w stronę z poprzedniego kroku, po czym dokonujemy sprawdzenia otrzymanej witryny.

Kończąc pracę nad witryną, dodajemy treść nagłówka oraz stopkę strony. Elementy te wymagają jedynie stylów modyfikujących atrybuty czcionki. Ich rozmiar i położenie zostały już ustalone. W stopce witryny możemy umieścić hiperłącza do adresów <http://validator.w3.org/check?uri=referer> oraz <http://jigsaw.w3.org/css-validator/check/referer>. Odnośniki takie umożliwią szybkie sprawdzenie poprawności kodu HTML oraz CSS walidatorami W3C (oczywiście strona musi być uprzednio opublikowana w Internecie).

W miejscu przeznaczonym na treść witryny umieszczamy kilka akapitów tekstu Lorem ipsum.

Lorem ipsum to początkowe dwa wyrazy rozprawy napisanej w starożytności przez Cyncero. Rozprawa ta jest od ponad 500 lat stosowana przez drukarzy do sprawdzania krojów pism i układu graficznego drukowanych publikacji. Powodem tego jest fakt, że oglądanie tekstu w nieznanym języku pozwala się skupić na jego wizualnych aspektach. Tekst w znanym języku podświadomie zaczynamy czytać, co odrywa uwagę od jego graficznych cech.

W środowisku twórców stron internetowych tekst Lorem ipsum jest powszechnie stosowany jako wypełniacz szkieletów stron.

Więcej informacji oraz pełny tekst Lorem ipsum znajdziemy na stronach Wikipedii http://pl.wikipedia.org/wiki/Lorem_ipsum oraz pod adresami <http://www.lipsum.com> i <http://www.loremipsum.net>.

W ten sposób otrzymamy witrynę, w której układ strony jest oddzielony fizycznie od treści. Należy odpowiednio zmodyfikować adresy URL zawarte w znacznikach `` menu poziomego i pionowego

Oczywiście treść zawarta w sekcji `div#tresc` nie może nigdy przekroczyć maksymalnej dopuszczalnej szerokości, czyli 577 pikseli. Jeśli tak się stanie, układ witryny będzie się rozjeżdżał. Do ustalenia stylów elementów zawartych w sekcji `div#tresc` stosujemy selektory typu potomek. Na przykład akapity zawarte w treści formatujemy umieszczając w pliku stylów wpisy:

```
#tresc p {  
    ...  
}
```

Stosowanie selektorów typu potomek z jednej strony nie będzie powodowało żadnych zmian w formatowaniu elementów odpowiedzialnych za układ witryny, a z drugiej nie będzie wymagało umieszczania w kodzie HTML wszechobecnych identyfikatorów. Powyższy selektor `#tresc p` dotyczy jedynie elementów `p` zawartych wewnątrz sekcji `div` o identyfikatorze `tresc`:

```
<div id="tresc">  
    <p>Lorem ipsum...</p>  
</div>
```